

RAYNAUD TILFÆLDE - Ofte første symptom på systemisk sklerodermi, hvor kulde udløser smertefulde sammentrækninger af blodkar i fingre og tæer, som bliver blege (hvide døde fingre), og efter anfaldet blåligrøde.

REFLUKS - Tilbageløb, ved sklerodermi tilbageløb af maveindhold til spiserør.

REMISSION - Aftagen af symptomer.

RENAL - Vedrører nyrer.

SERUM - Blodvæske.

SFINKTER - Lukkemuskel.

STASE - Opstemning af vædske, eksempelvis af blod eller lymfe i kar, eller af sekret i lunger.

STRIKTUR - Forsnævring.

SYSTEMISK - Vedrører organismen generelt og ikke blot et enkelt organ.

TELEANGIEKTASIER - Udvidelse af fine blodkar i huden.

TOKSISK - Giftigt.

TRAUME - Beskadigelse.

ULCERATION - Sår.

VASKULÆR - Vedrører kar.

VISCERAL - Vedrører indre organer.

ÆTIOLOGI - Omhandler årsager til sygdom.

ØDEM - Hævelse beroende på ansamling af væske.

ØSOFAGUS - Spiserør.

Denne pjece er udgivet af **Dansk Sklerodermi og Raynaud Forening**, der er en forening af patienter med sklerodermi og Raynaud fænomen. Foreningen har til formål at:

- informere om sygdommen og behandlingsmuligheder
- formidle kontakt
- være talerør over for myndigheder og institutioner
- udgive medlemsblad

Venligst gå til www.sklerodermi.dk for yderligere oplysninger vedrørende kontakt med foreningen.

Dansk Sklerodermi og Raynaud Forening

Forstå det hvem der kan

“Let’s Come to Terms”.
Forstå det, hvem der kan.
Medicinske Fagudtryk ved Sklerodermi

Udarbejdet af Professor, dr. med. Hugh Zachariae

Pjecen er udgivet med støtte fra **Sygekassernes Helsefond**

Medicinsk Terminologi, som den anvendes af det medicinske personale, kan virke uforståelig og fremmedgørende for patienter, især for patienter med kroniske sygdomme. Sklerodermi er ingen undtagelse. For at lette forståelsen for patienter og andre med interesse for sklerodermi, har vi blandt andet på baggrund af en tilsvarende pjece udsendt af "United Scleroderma Foundation" i USA udarbejdet denne lille ordbog, som vi håber vil kunne være til nytte.

AKUT - Pludselig begyndende, hurtigt forløbende (modsat kronisk).

ANALGETICA - Smertestillende midler.

ANTISTOFFER - Visse æggehvide-stoffer, der dannes i organismen som forsvar mod fremmede stoffer.

ANTIGENER - For organismen fremmede æggehvide-stoffer eller kulhydrater, der efter indtrængen eller indførelse i organismen fører til antistof-dannelse eller andre immunreaktioner.

ARTRALGI - Ledsmerter.

ARTRIT - Betændelsestilstand i led.

ATROFI - Svind i et område eller af et organ.

AUTOIMMUNITET - Tilstand, hvor der reageres mod komponenter af/i eget væv.

BIOPSI - Fjernelse af et lille stykke væv til mikroskopisk undersøgelse.

CALCINOSE - Ansamling af kalk, ved sklerodermi oftest i hud eller underhud.

CIRCUMSCRIPT - Velafgrænset.

CREST-SYNDROM - Sklerodermi, hvor der er Calcinose Raynaud tilfælde Esophagus (på dansk øsofagus) stivhed, Sklerodaktyli (Sklerodermi af fingre) og Teleangiektasier (karudvidelser).

DIALYSE - Behandling, hvor affaldsstoffer fjernes fra organismen eksempelvis fra syg nyre ved nyre-svigt.

DIFFUS - Ikke velafgrænset.

DILATERET - Udvidet.

DYSPHAGI - Vanskeligheder med synkning.

DYSPNOE - Kortåndethed, vanskeligheder ved at få vejret.

EN COUP DE SABRE - "Sabelhug", betegnelse for den lineære form for lokaliseret sklerodermi, især når den er lokaliseret til panden.

EPIDERMIS - Overhuden, det øverste lag af huden.

ERYTHEM - Rødme af huden.

FIBROSE - Øget bindevævsdannelse. Viser sig eksempelvis i hud ved øget stivhed og hårdhed af huden.

GAMMAGLOBULIN - En del af blodplasma, indeholdende antistoffer.

HIATUSHERNIE - En brokdannelse, hvor en del af mavesækkens øverste del på grund af svækkelse af muskelvæv trænger op oven for bughulen, eventuelt op i den nederste del af spiserøret.

HYPERTENSION - Forhøjet blodtryk.

INDURATION - Hårdhed.

INFLAMMATION - Betændelsestilstand, kan vise sig ved hævelse, varme, rødme og smerte. Dette gælder specielt for "akut inflammation".

IMMUNITET - Høj resistens mod sygdom.

IMMUNOLOGI - Læren om immunforsvaret.

ISKEMI - Formindsket blodtilstrømning.

KAPILLÆRER - De fineste (mindste) blodkar.

KOLLAGEN - Fibre af æggehvide-stof, der danner hovedbestanddelen af de formede dele af bindevævet.

KOLLAGENOSE - Bindevævs sygdom.

KONSTRIKTION - Sammentrækning.

KONTRAKTUR - Indskrænkning af et leds bevægelighed.

LUMEN - Den indre del af et hult organ eller af et kar (blodkar eller lymfekar).

LÆSION - Beskadigelse eller beskadiget- eller sygt område.

MALABSORPTION - En tilstand, hvor næringsstoffer ikke optages i tilstrækkelig grad.

MOBILITET - Evnen til at kunne bevæges.

MORPHEA - En form for lokaliseret sklerodermi, almindeligvis den ikke lineære form. Kan være mere eller mindre udbredt på huden.

MOTILITET - Evnen til at bevæge sig.

PATOGENESE - Omhandler årsagen og udviklingen af en sygdom.

PERISTALTIK - Bevægelserne i væggen af spiserør eller tarm, der bringer indholdet videre.

PROLIFERATION - Stærk vækst af et organ eller område af et organ, eller af bestemte celler.

PULMONÆRT - Vedrørende lunger.

PYROSIS - Halsbrand.